

بررسی طرح بهسازی و بازآفرینی منظر محور رودخانه مهران رود در بافت تاریخی تبریز

روشنک قلی پورشایان^۱

^۱ کارشناسی ارشد مرمت ابنیه و بافت، دانشگاه شهید بهشتی - تهران، gh_roshanak@yahoo.com

چکیده

طرح احیای موفقیت آمیز و حیات مجدد بخشیدن به بافت های تاریخی، امروزه از مهم ترین برنامه های بازآفرینی است که در نظر گرفتن تمام ابعاد اقتصادی، کالبدی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی در این برنامه ها از ضروری ترین مسائل می باشد و توجه به این مسائل هنگامی جنبه جدی تری به خود می گیرد که محور رودخانه نیز جزئی جدایی ناپذیر از بافت تاریخی باشد. با توجه به اینکه در بافت تاریخی بازار تبریز رودخانه مهران رود جزئی از بافت بازار می باشد و طرح احیای این محور در تجدید حیات مجدد مجموعه (به خصوص در نیمه شمالی بافت تاریخی بازار) نقش به سزایی خواهد داشت، هدایت فرایند احیای بافت تاریخی در جهت احیای محور رودخانه بسیار مهم می باشد. در این مقاله با استفاده از روش تحقیق توصیفی بر پایه رجوع به اسناد معتبر علمی و استناد به طرح های در حال انجام در این زمینه تلاش می شود تا در رویه ای توصیفی ساز، کارهای مداخلاتی مورد شناخت و بازبینی قرار گیرد و سپس با بهره گیری از روش تحقیق تطبیقی، نوع و چگونگی به کارگیری معیارهای مهم بازآفرینی بررسی شود، از این رو ابتدا به بررسی دو نمونه طرح احیای رودخانه ها در بافت تاریخی که سبب بازگرداندن سرزندگی و پویایی به بافت بوده، پرداخته ایم که در واقع هدف از این بررسی یافتن نکات مثبت طرح احیای این مجموعه ها و استفاده از تجارب طرح بازآفرینی این نمونه ها در بافت شمالی بازار می باشد.

با توجه به پتانسیل بالای محور رودخانه مهران رود برای تبدیل شدن به مسیری برای عابران پیاده، پس احیای مجموعه از نظر اقتصادی، تجاری، فرهنگی و زیست محیطی، از مهم ترین عوامل خواهد بود، در این مقاله طرح بهسازی ناموفق محور رودخانه در قسمت بافت تاریخی بازار تبریز که در سال های اخیر انجام گرفته است مورد بررسی و نقد قرار گرفته و در نهایت با استفاده از نکات مثبت طرحهای احیای موفق نمونه های خارجی، راهبردها و طرح پیشنهادی برای بازآفرینی محور رودخانه، ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: بازار تبریز، رودخانه مهران رود، طرح بازآفرینی و احیا، بافت تاریخی، عوامل زیست محیطی